

VSV ACHTERHOEK OOST

VERMINDERD LEVEN VOELEN

Achtergrondinformatie

Eind 2013 is de richtlijn verminderde kindsbewegingen uitgekomen samenwerking van NVOG/KNOV Dit naar aanleiding van de diverse perinatale audits. Het niet adequaat genoeg reageren als zorgverlener op verminderd leven voelen is hieruit als substandard factor naar voren gekomen.

Kern aanbevelingen vanuit de richtlijn:

- Adviseer aan zwangeren om zich bewust te worden van hun baby's individuele bewegingspatroon.
Als zij bezorgd zijn over een vermindering of een verandering van de kindsbewegingen kunnen zij het best contact opnemen met hun verloskundig zorgverlener
- Iedere zorgverlener dient aandacht te besteden aan een melding van afname van de kindsbewegingen door de zwangere. Dezelfde dag dient vastgesteld te worden of de zwangere gerustgesteld kan worden, of dat er reden is om uitgebreider onderzoek te doen naar de foetale conditie.
- Zorgverleners dienen zich ervan bewust te zijn dat, hoewel de kindsbewegingen een plateau bereiken bij een zwangerschapsduur van 32 weken, er in de tweede helft van het derde trimester geen afname is van de frequentie van kindsbewegingen.

Overige aanbevelingen:

- Informeer vrouwen over het belang van het bewust voelen van kindsbewegingen tot aan en tijdens het begin van de baring, en over de noodzaak hun zorgverlener te waarschuwen bij vermindering of afwezigheid van de kindsbewegingen.

Evaluatie kindsbewegingen:

- Evalueer kindsbewegingen door middel van de subjectieve maternale perceptie van de foetale beweeglijkheid
- Er is onvoldoende bewijs voor het aanbevelen van formele telling van kindsbewegingen met specifiek vastgestelde alarmgrenzen voor alle zwangeren.
- Adviseer aan zwangeren om zich bewust te worden van hun baby's individuele bewegingspatroon. Als zij bezorgd zijn over een vermindering van of een verandering van de kindsbewegingen kunnen zij het best contact opnemen met hun zorgverlener.
- Adviseer alle zwangeren, bij onzekerheid over de kindsbewegingen na 28 weken zwangerschapsduur om zich in linkerzijligging te concentreren op de kindsbewegingen. Desgewenst kunnen zwangeren daarbij gebruik maken van een trappelkaart/turven. Als zij in 2 uur niet meer dan 10 discrete bewegingen voelen, kunnen zij het best onmiddellijk contact opnemen met hun zorgverlener.

Beleid:

- Bij bevestiging van afname van de kindsbewegingen of een verdenking van zwangerschapscomplicaties als IUGR is een evaluatie van de foetale conditie in een klinische setting op dezelfde dag noodzakelijk.
- Beluister bij afname van de kindsbewegingen binnen zo kort mogelijke termijn de foetale harttonen.
- Verricht een CTG als er sprake is van een anamnese van duidelijk verminderde kindsbewegingen en aanwezige foetale hartactie, bij een zwangerschapsduur van meer dan 28 weken.
- Beoordeel bij afname van de kindsbewegingen de foetale groei. Verricht echoscopisch onderzoek als er sprake is van voelen van verminderde kindsbewegingen na 28 weken bij een normaal CTG. Verricht het echoscopisch onderzoek binnen 24 uur
- Meet de bloeddruk, aangezien hypertensieve aandoeningen geassocieerd zijn met placenta insufficiëntie.
- Onderzoek naar structurele afwijkingen kan verricht worden indien dit nog niet eerder is gedaan en de zwangere daar geen bezwaar tegen heeft.

Beleid bij herhaald minder leven voelen

- Adviseer de zwangere nadrukkelijk om bij recidief of aanhouden van verminderde kindsbewegingen opnieuw contact op te nemen met haar zorgverlener.
- Herhaal de vorige analyse en risico bepaling, inclusief echoscopisch onderzoek.
- De beslissing om bij herhaald melden van verminderde kindsbewegingen met normale bevindingen à terme in te leiden of af te wachten met verdere controles dient geïndividualiseerd genomen te worden.

Beleid bij verminderd leven voelen < 24 weken zwangerschap

- Als een zwangere zich meldt met afname van kindsbewegingen bij een zwangerschapsduur minder dan 24 weken is het aangewezen de foetale hartactie vast te stellen
- Indien een zwangere bij 24 weken zwangerschapsduur nog nooit kindsbewegingen heeft gevoeld is dat reden voor een verwijzing voor prenatale diagnostiek.

Beleid bij verminderd leven voelen vanaf 24-28 weken zwangerschap

- Als een zwangere zich meldt met afname van kindsbewegingen bij een zwangerschapsduur tussen 24 weken en 28+0 weken, kan er al sprake zijn van placentaire insufficiëntie. Het is aangewezen de foetale hartactie vast te stellen en echoscopisch onderzoek te verrichten.

Verslaglegging

- Alle bevindingen, instructies aan de zwangere en vervolgafspraken dienen te worden vastgelegd in het dossier.

Verdere, meer uitgebreide, informatie kan gevonden worden in de richtlijn verminderde kindsbewegingen in de zwangerschap, 2013 (NVOG/KNOV)

<http://nvog-documenten.nl/index.php?pagina=/site/pagina.php&id=54321>

Aanbevelingen vanuit de VIL

(http://www.knov.nl/fms/file/knov.nl/knov_downloads/2433/file/2016_VIL_Minder_leven_versie_2014.pdf?download_category=overig)

De definitie van 'minder leven voelen' is relevant vanaf het 3e trimester van de zwangerschap. Hierbij wordt primair uitgegaan van de perceptie van de moeder. Als zij aangeeft minder leven te voelen is dat voldoende reden om de klacht serieus te nemen. Formeel tellen van de kindsbewegingen door de moeder heeft bij het evalueren van de klacht geen toegevoegde waarde. Wel is het belangrijk vrouwen te informeren over het belang van kindsbewegingen. Als deze duidelijk verminderd zijn, ondanks bewuste pogingen het kind te voelen, is het belangrijk dat vrouwen contact opnemen met de verloskundige hulpverlener.

1e lijn:

Als een zwangere zich meldt met minder leven, wordt door de verloskundige zorgverlener de anamnese afgenomen en onderzoek gedaan om deze klacht te evalueren. Indien de kindsbewegingen door de verloskundige zorgverlener en de zwangere zelf, geobjectiveerd kunnen worden, blijft de vrouw, voorzien van instructies, onder zorg in de eerste lijn. De zwangere wordt geïnformeerd over hoe zij kan letten op kindsbewegingen en wordt geadviseerd contact op te nemen als ze het kind opnieuw minder voelt bewegen.

Indicatie: A

Indien de klacht persisteert en de kindsbewegingen uitblijven/niet geobjectiveerd kunnen worden, wordt de zwangere voor verder onderzoek verwezen naar de tweede lijn.

Indicatie: B

2e lijn:

Bij verwijzing van een zwangere uit de eerste lijn in verband met het voelen van minder leven, wordt door de gynaecoloog onderzoek gedaan, conform de richtlijnen van de NVOG, om deze klacht te evalueren.

Indien de foetale conditie goed is en kindsbewegingen zijn waargenomen, kan de zwangere terugverwezen worden naar de eerste lijn.

Indicatie: B/A

Indien de kindsbewegingen uitblijven of de foetale conditie niet optimaal lijkt te zijn, blijft de zwangere onder zorg in de tweede lijn, tot de klacht is verdwenen en de foetale conditie goed is. Er wordt een behandelplan opgesteld.

Indicatie: C